

mногоstranskemu našemu delu se nam vrine lahko pomota. Kar se pa dopisnikov tiče, naj bi nastanko pazijo, da nam poročajo le golo resnico. — Uredništvo „Štajerca“.

Iz št. Vida pri Planini. Sprejeli smo sledeča 2 uradna popravka, katere nam veli postaviti ponatieniti brez vsake opombe: V smislu § 19. tisk. zakona zahteva podpisani, da sprejmete sledeči uradni popravke z ozirom na Vaše poročilo „Iz št. Vida pri Planini“ v št. 20., dne 19. maja 1907: 1. Ni res, da Tonček noče več evangelij oznanovat, res pa je, da ga z veseljem vako nedeljo in praznik oznanjuje. 2. Ni res, da on nič drugega ne govori na prižnici, kakor le o posvetnih rečeh in kdo mora voljen biti, res pa je, da je vsikdar oznanjeval in razlagal sv. evangelij in med drugim govoril tudi o tem, da je treba vero v dejanju kazati pri volitvah. Župni urad sv. Vid na Planini, dne 27. maja 1907. Anton Ribar, župnik. — V smislu § 19. tisk. zakona zahtevata podpisana, da sprejmete sledeči popravek z ozirom na Vaše poročilo „Iz Planine“ v št. 20. dne 19. majnika 1907: 1. Ni res, da bi bila morala župnik iz št. Vida in iz Planine ob času Benkovičevega zborovanja iti na pogreb, res pa je, da bilo zborovanje končano že pred peto uro, pogreb pa je bil napovedan na šesto uro. 2. Ni res, da bi bila pogreb preložila, res pa je, da ga nisva preložila. 3. Ni res, da bi kdo prišel po njih in jih vprašal, ali še vejo kam da morajo iti, res pa je, da sta sama dobro vedela, kaj imata storiti in ni bilo treba takega vprašanja. — Župni urad sv. Vid na Planini, dne 28. maja 1907. Anton Ribar, župnik. Župni urad na Planini, dne 28. maja 1907. Franc Gartner, provizor.

Iz Koprivnice. Sprejeli smo ta popravek: V zmiulu § 19. tisk. zakona zahtevam podpisani, da sprejmete sledeči popravek z ozirom na Vaše poročilo „Iz Koprivnice“ v št. 21. z dne 26. maja 1907: Ni res, da sem jaz župnik Janez Prešern pred volitvijo skakal okoli faranov; res pa je, da tega nisem storil. Ni res, da jaz tri nedelje in na praznik Nebohoda nisem božje besede razlagal temveč o sami volitvi govoril; res pa je, da sem vsako nedeljo in na praznik Nebohoda razlagal božjo besedo; peto nedeljo po velike noči pa sem po kn. škofovem ukazu bral pastirski list. Ni res, da sem organistu in vsem pevcom rekel, da naj grejo na hrib, naj tam od veselja zapojejo na zdravje Korošca; res pa je, da so to storili prostovoljno, ne da bi jim bil jaz rekel. V Koprivnici dne 27. maja 1907. Spoštovanjem Janez Prešern, župnik.

Opomba: Kdo Vam neki to veruje, gospod fajmošter? Vse je res, kar smo mi trdili! Mislite, da ljudje ne vedo, kako grdo zlorablajo politikujoči duhovni postav? Bičati smo hoteli le dejstvo, da se vtikate v politiko, ki bi Vam morala biti deveta briga. Vse drugo je postranska stvar. Pobeljšajte se, župnik, in nikdo Vam ne reče več žal besede!

Sv. Lovrenc na dravskem polju. Zopet vpijejo klerikalni kričači: zmaga je naša! Ali mi napredni možje tega ne verujemo. Precej nas je že in več nas bode! Mi ostanemo trdni. Zlasti mi Apačani smo trdni stali, čeprav sta dva podrepnika po vasi nosila listke in agitrala ter imena popisavala. Mi smo volili edino! Zdaj gledamo jasno in vemo, pri čem da smo. Klin s klinom, zdaj bomo mi nasprotnikom na prste gledali; posebno pa Frasi in njegovim špi-larski gostilni. Tudi drugim imamo še marsikaj povedati. Za danes še zamolčimo to, ali kmalu pridemo z vsem materijalom in takrat, prvaki, izve svet marsikaj lepega od vas! Farani.

Celovška okolica. (Volitve) Kakor znano je prišel naš napredni kandidat za državni zbor v ožjo volitev z socialistom Lukas-om. Naš napredni kandidat, g. Kirschner, kateri je tudi naš deželni poslanec, je odstopil od kandidature in je objavil ta njegov korak v časopisju, ker od klerikalcev pri ožjih volitvah ni hotel glasov. Vkljub temu so pa klerikalci pod vodstvom Brejca in kaplana Podgorca volili gosp. Kirschner-ja. Na velikih plakatih je bilo čitati: „naš kandidat je kmet Kirschner“ in „kmet voli kmeta.“ Gospod urednik, Vi bote mislili: no mi Korošci imamo dobre klerikalce, kateri kar čez noč postanejo „beli.“ Tem pa ni tako. Morebiti

ste že slišali, kako so nafarbali sociji generala krščančih socialistov, kaplana Walcher-ja, da jim bodo pomagali pri ožjih volitvah do zmage. Smešno je, kako je tega črnosuknježa držal za norca priprosti knjigovez Waller v Celovcu, kateremu je obljubil kaplan Walcher še denarje da bi se peljal v Špital in ukrenil vse potrebno pri socialistih v tem okraju. Waller je to storil, se peljal zgodaj zjutraj v Špital, sedel tam v kavarno in prebiral časopise, medtem ko je cakkal kaplan Walcher brzojavni odgovor v Celovcu. Soci je naredil „špas“ in mu je telegrafiral, da je vse urejeno. Kaj so imeli sedaj farji v Beljaku in okolici za opraviti, da so naznanili vsem „katoličanom“ da morajo voliti socija Rieseja, pa ne kmeta Wiegele, kateri je bil njih kandidat. Posledica tega špasa je bila, da je bil soci izvoljen in strašna jeza je na socije, ker ti niso ubogali kaplančku, da bi „volili črno“. „To se mora rdečkarjem takoj vrniti“ si je mislilo kaplanče in izdalo parolo, naj v celovski okolici volijo pri ožji volitvi vsi klerikalci Kirschner-ja. „Vsi kateri ne volijo kmeta Kirschner-ja, so izdajalci ljudstva“ so pisali kaplani, in „socija mi nikdar ne volimo“. Gospod urednik, pa vidite, kako „fejst“ so naši črnuhl; 14. maja so rudeči, 23. maja pa beli. Kaplančki Walcher, Podgorci t. d., zakrijeje se v Vaše črne suknje, da Vas nihče ne bode videl, zakaj pošteni ljudje se ne prebarvajo kakor Vi, kar čez noč. Ali Vas ni sram, ko vidite pomočnika Waller-ja, kateri ni nikdar študiral, in je Vas vendar tako farbal, čeravno ste vedeli, da ta ni voditelj, ampak Riese, kateri je rekel, ko ste hoteli žnjim kompromis skleniti: „Der Walcher kann mich gern haben.“ Tako je stvar, gosp. Podgorci, Walcher in drugi!

Sv. Jakob v Rožu. Predragi „Štajerc“, tudi jaz prosim za mali prostorček. Tudi pri nas so agitrali črnosuknježi na vse pretege. Celov gozd bi bil šel naš kaplanček po enega kajž-larja, ki je tam grabil, ko bi le količkaj vedel, kje da je. Prizadevali so se črnuhi na vse kriplje. Na binkoštni torek, od kapelice grede, so se posvetovali pri nekemu klerikalnemu gostilničarju; vplili so pri tem tako močno, da so mimo idočih ljudi mislili, da je kdo zno-rel. In vendar je bil ves trud zastoj. Mi naprednjaki smo zmagali! Ko smo 23. maja o naši zmagi zvedli, ustrelil je nekdo z revolver-jem 2 krat v zrak. Seveda je bilo to našemu županu Kobentarju preveč. Še tisto noč je vse žandarmariji naznanil. O župan, mi ti bomo pesem zapeli! Naši klerikalci pa so že en dan preje imeli deset mežnarjev nabasanih, — pa zastoj! Pili so na medvedovo kožo, predno so medveda ustrelili. Mi ostanemo trdni, čeprav so med največje klerikalno hujskarijo! Naš poslanec Kirchmeier naj živi!

Novice.

„Popravki po § 19 in komarji — to so sitne nadloge v teh vročih dneh. V našem uredništvu je sicer komarjev veliko manj kakor „popravkov“. Ali slabi bi bili, ko bi nas spravili komarji in „popravki“ iz ravnotežja. Mi se le smejimo! Danes ve vendar že vsak capin, da vsi „popravki“ brezvestnih farških hujskačev niso vredni piškavega oreha. Zanimivo je pa to, da sta dve tretjini teh skozincoz zlaganih „popravkov“ popolnoma nepostavno skrpučani; večji del politikujoče duhovščine na Štajerskem in Koroškem nima niti toliko izobrazbe, da bi znal spisati „popravek“ po § 19. Društva slabih farjev v Ljubljani in Mariboru morajo priti na pomoč. Učite se najprve, vi farški prenapeteži, vi lažniki, ki zlorabljate cerkev in postavo, — učite se in potem šele pridite se z nami bojevati. Res slabi bi bili ko bi se zaradi teh črnih komarjev jezili! Le pošiljajte popravke, le pisarite, le lagajte, — mi in ljudstvo in celi svet se vam le smeji! Popravkarji v kutah, — kaj ko bi enkrat popravili vaše pokvarjene možgane? ...

Imejte usmiljenje s ptico! Slabo vzgojeni otroci imajo hudobno navado, razdirati ptičje gnezde in zatirati mlado ptico. Kdor ima le pojem koliko koristi ptica človeku, ta mora obsojati to nastopanje. Stariši! Poglejte, kako žalostno izgledajo naši sadonosniki, ker jih uničuje mrdesje. Ptica edino je naša dobrotnica.

Pazite torej, da bi otroci ne razdirali gnezdov in ne zatirali naših dobrotnic!

Iz Spodnje-Štajerskega.

Kaj je s hofratom Plojem! Pred kratkim šele so pisali listi, da se pri sodnji v Leobnu nadaljuje preiskavo proti hofratu Ploju po § 128 k. z., in da se je že celo vrsto prič zašlišalo. Prvaški listi so to seveda zamolčali in klerikalni „Stimmvieh“ je oddal vkljub temu svoje glasove za nedolžnega Miroslava. Kako stoji zdaj stvar, ki se je vendar že tako dolgo zavlekla? Mi sicer ne vemo, kako daleč je prišla sodnijska preiskava. Nemški poslanec Stein pa je pisal pred kratkem v listnici svojega časnika o celi zadevi takole:

„Casopisi naznanjajo, da se vršijo že dalje časa zaslišbe prič proti hofratu dr. Ploju, katerega sem dne 12. novembra 1906 v parlamentu obdolžil zločina. (oskrumba, § 128 k. z.). Svoj čas sem očital v parlamentu temu čednemu hofratu z medklicom tudi sleparijo s ceho (Zechprellerei). Samoumevno imam vse do kaze v roki in bodem temu »avstrijskemu sodniku in c. k. hofratu« še marsikaj povedal. Tudi imam dokaze v roki o nesravnih denunciaciji (vohunstvu) hofrata Ploja napram nekemu nemškemu uradniku. — Stein.

Tako piše Stein o „dičnemu poslancu ptujsko-ormuzškega okraja“! Mi nimamo temu ničesar pristaviti. Ali vsak drug človek bi se naj-prve opral. Ako pa tega hofrat Ploj ne more, ako je vse res, kar mu očita Stein, potem — izgini hofrat!

V tetki „Domovini“ je izlil neki neznan V. G. svoj žolč, češ da ni lepo od nas, ako imenujemo bivšega poštnega oficijanta Schwarzja „prvaškega tata“. Čudno, — draga tetka „Domovina“, kako to, da nimaš vedno tako usmiljenega srca? Ako bi pristaš naše stranke staro zemljo ukradel, prineslo bi glasilo „štrumpfabrikanta“ celo vrsto člankov. Vsak umor, uboj, vsaka tatvina in sleparija, ki se zgodi v tem ali onem gnezdu, napišejo prvaški listi na naš konto. Mi pa naj zamolčimo, ako krađe pravi pristaš prvaške stranke?! Tisti V. G., ki joka v tetki „Domovini“ za Schwarzja, naj se skrije! Zdi se nam le smešno, ako se hočejo prvaki zdaj Schwarzja otresti. Ako ni bil vaš pristaš, zakaj pa ga še zdaj branite? Pravijo, da je Schwarz „revež brez imena in karijere“, — in nam se zdi, da je tej prvaški gospodi presneto malo za Schwarzja; očistiti hočejo le zastavo prvakov! Ali — to gre težko!

Hujskanje v Dražencih postaja vedno večje. Zdaj že pošten človek komaj izhaja med pristaši „črne purgermajstra“. Res, sramota je to in kruto se bo maščevalo. Po cesti vpijejo nedorasli fantalini svoj neumni „aufviks“ in mislijo, da se bodo resni ljudje z njimi zaradi graškega kramarja Kremserja prepirali. Posestnika Blaža Klep, ki ni volil za klerikalce, so Hribovšek, Štrucelj in drugi pri košnji z nesravnimi psokami napadli. Čujemo, da je že tožba proti Hribovšku vložena in tudi poslanec g. Malik bode klerikalne razgrajče tožil. Mi gotovo nismo prijatelji tožb. Ali vsak ima pravico voliti kakorkoli hoče in nikogar se ne sme žaliti ter psovati zaradi volitve. Sicer pa klerikalni pristaši v Dražencih niti ne vedo, zakaj se gre! Kaplan je komandiral „črno purgermajstru“ Štruceljnu, da morajo nekega Kremserja voliti in „črni purgermeister“ je komandiral to svojim pristašem. Ko bi kaplan komandiral, naj se voli spodnje hlače faroške kuharice, volili bi v Dražencih te spodnje hlače. Mi opozarjamo še enkrat one, ki še niso od farških smrkolinov nahujskani, naj obdržijo mirno kraj. Drugače se pomenimo tako temeljito s klerikalci v Dražencih, da bo joj!

Deželnosodni svetnik Sitter v stiskah. Poročali smo svoj čas, da je delal svetnik Sitter v uradu za dr. Benko-Cvenkaniča reklamo. Zdaj čujemo, da je uvedena proti g. Sitterju disciplinarna preiskava. Naš urednik Linhart je bil že kot priča zaslišan in je podal sodnji dokaze za omenjeni članek. To je sitno, gospod svetnik Sitter, kaj-ne?

Volilna sleparija. V občini Pleterje, katere župan je klerikalec Bajdaš, se je baje označilo glasovnice s številkami, da bi se izvedelo, kdo je klerikalno volil in kdo napredno. Priče za to sleparijo naj se pri nas oglasijo!

Iz Dobove smo sprejeli „popravek“ župnika Antona Pernata. „Popravek“ je nepostavno skr-

pncan in nam ga tedaj ni treba objaviti. Ako hoče župnik Pernat v „Stajerca“ dopisovati, potem si mora že tiskovnega zakona prilepiti. Zanimivo pa je v tem popravku, da piše župnik: — „res pa je, da sem jaz po pridigi priporočal župljanom kandidata „Slovenske kmečke zveze“ dr. Benkoviča.“ Torej: hladnokrvno prizna župnik sam, da je res zlorabljal cerkev v politične namene. Gospod župnik, ali ne razumete, da je cerkev za verske obrede vstvarjena, ne pa za politično gonjo? Ali ne čutite, kaka blasfemija tiči v tem, da se agitira v cerkvi? Ali ne veste, da v cerkvi politikujoči duhovniki ne zaslužijo imena „duhovniki“? Vse kar je prav, — ali kaj bi Vi, g. župnik, rekli, ko bi recimo okrajni sodnik v uradu politiko uganjal? Rekli bi, da se ga naj iz urada napodi. Kaj pa zaslužijo tisti duhovniki, ki so napravili iz cerkve politično krčmo? Omenimo tudi, da župnik ni odpustil grobokopa iz službe, in da pravi, da je „mirono dostojno“ agitiral. No, čudne pojme imate vsekakor o dostojnosti in farani bi vam bili gotovo hvaležni, ko bi sploh nehali s politikom. Pa brez zamere, gospod fajmošter!

Šebator Tona, župnik v Žusmu, vidil je, kako pobalinsko „popravljajo“ njegovi žegnani bratci golo resnico. In Šebator Tona si je mislil: Zakaj bi pa i jaz tega ne storil? Vzel je torej perjo in črnilo, morda si hitro malo korajžje napil in pri prijateljci modrosti izposodil, — in Tona je napisal dolgi „popravek“ po § 19, katerega nam je rekomandirana poslal. . . O ti revček na duhu! Škoda papirja znamk in zamude časa! Vrgli smo tvoj popravek v naj-globejši koš, v katerem počiva že cela vrsta enakih modrih popravkov. Tona, Tona, zastoj si se veselil! Pa adijo!

Iz sv. Marka niže Ptujja nam poročajo prijatelji: Žalost nas je obšla, ker nismo imeli na Telovo procesije. Stariši so oblekli otroke belo, šolarji so čakali pred cerkvijo, vse se je veselilo tega praznika, samo naš politikujoči župnik in kaplan nista hotela svojega Boga častiti. Procesije ni bilo! Vzroka zato ve menda edino farovski kuharica. Res daleč smo prišli! Ob času volitev je skakal naš župnik od vasi do vasi, od hiše do hiše, za procesijo pa so ga menda noge bolele. Pač res, da vera peša. Kaj neki meni milostljivi g. prost k temu? Ali ne bode napravil konec politični hujskariji v sv. Marku? Ali ne bode prisilil tamošnja duhovnika, da storita svojo sveto dolžnost?

Iz Sv. Trojice v Sl. Gor. Čujemo: sledeče g. Franc Schütz, posestnik i. t. d. pri sv. Trojici v Sl. gor. je lansko leto eno posestvo s slatino v občini Žerjavce kupil ter je sedaj slatino zelo lepo sezidal in uredil. Slatina je izvrstna in bode v korist celemu okraju. G. Schütz je zelo podjeten in je tudi to slatino z ogromnimi stroški sezidal; zatoraj mu želimo uspeha in opozarjamo vso ljudstvo na to slatino, katerega se tudi po nizki ceni prodava kar je spet v korist odjemalcev. Kakor se sliši, namerava g. Schütz še hišo in tudi druge stavbe zidati, ter tako celi kraj olepsati.

Iz sv. Pavla pri Preboldu nam pišejo kmetje: Za obolelega kaplana v naši fari je obdržal preteklo nedeljo neki kapucin iz Celja božjo službo. Mož se menda — kakor župnik iz sv. Petra, — še vedno ne more potolaziti zaradi poraza, katerega je doživel „financer“ Povalej pri volitvah. Kajti kapucin je raz prižnice ljudem očital, da so volili g. Bobleka. Zakaj nam to pobožni kapucin izven cerkve ne očita? Zakaj omadežuje prižnico, ki je določena za božjo besedo v politično hujskarijo? V cerkvi mu ne smemo odgovarjati! Kako napravi ljudstvo s takimi političnimi hujskami zunaj cerkve, to naj vpraša dotični kapucin svojega prijatelja dr. Povaleja, ki mu bode vedel iz lastne izkušnje mnogo povedati. P. t. kapucinom v Celju pa svetujemo: Kadar nam bodo poslali zopet kapucina v Sv. Pavel, takrat naj ta politik doma pusti. Tukaj niso tla za hujskarijo!

Iz sv. Bolfenka pri Središču se nam piše: Vprašamo javno našega „kardinala“ župnika Zadravca, zakaj pri nas letos vsje birne ne bode? Ali se Zadravec škofa boji? — Več faranov.

Trboveljski policaj Uršič — obsojen. Opetovano smo že svarili oblasti pred tem podivjanim pijancem, ki ima že več življenj na vesti in spada že davno v ječo. Ali nikdo ni čul naš

klic. Ko je bil predzadnjič obtožen, ker je nekega rudarja umoril, poslal je sultan Roš lažnivo uradno poročilo, da je rešil „svojega ljubljena Uršiča pred zaporom.“ Le uradna laž župana Roša je zabranila, da bi sedel po vsej pravici ta šnopsarski divjak Uršič. Pred kratkim je šnopsar Uršič zopet nekega rudarja s sabljo napadel in ranil. Zato je bil obsojen na 10 K globe. Kazen ni velika, kajti ako bi se vpoštevalo vse Uršičove zločine in lumparije, prišel bi na vislice. Ali tudi ta mala kazen je dovolj velika, da mora Roš tega divjaka iz službe pognati. Mi bomo že v državni zbornici o trboveljskem pašniku razpravljali. Ali bojimo se, da bi se ljudstvo s a m o napravilo pravico in da bi se našel zopet kakšni Cilenšek, ki bi pijanca z lastno sabljo pretepel!

„Očetje trapisti“ so francoski redovniki in se doslej niso nikdar udeleževali volitev. Letos pa so oddali svojih 32 glasov za Banko-Cvenkaniča. Tudi so iz samega veselja iz možnarjev streljali, ko je zmagal brežiški advokat. Ali pri streljanju je bil nekdo precej težko ranjen. Ko bi se to naprednjaku zgodilo, pisali bi črni listi, da je to „kazen božja“ . . .

Cafova smola. Res, tehant Caf iz sv. Tomaža ima smolo. Pred kratkem je blagoslovil neko kapelico. Blagoslovljenju je sledila pojedinja. Caf ima smolo in je po mizi zlil juho. Nekdo mu hoče pomagati in vzame od peči kos papirja. Caf gleda in gleda in nakrat skoči po koncu, kot da bi ga pičil gad. Dotični papir je bila številka — „Stajerca.“ Čujemo, da Caf vsled prestanega strahu 3 noči ni mogel spati. Revež! Priporočamo ga v molitev!

Lov za testamentom. Dehant v Stradenu pri Radgoni zna imenitno testamente delati. Decembra 1906 je umrla neka kočarica in zapustila okroglo 2000 K. Od teh pripada glasom oporoke cerkvi 800 K duhovniku-spovedniku. Spisal je ta testament — dehant sam; spovednik pa je bil — zopet sam dehant. Sorodniki so dobili figo! O, pač res, cerkev ima dober želodec.

Zopet obsojeni duhovnik. Politikujoči kaplanček Hugo Leitner v Obrabni pri Radgoni ima toliko „ljubezni do bližnjega“, da deli ljudem klofute. Zaradi neke klofute je bil obsojen pred sodnico na 50 K globe; nadalje je moral plačati 10 K za bolečine in vse troške. Zdaj lažejo klerikalci o tej zadevi. Šolske otroke je učil ta katehet, naj lažejo da ni ničesar res. Ali resnica se ne da prikriti! Lepi duhovnik to!

Zupan Ornič ima letos posebno nesrečo. Komaj je ozdravil in že se mu je pripetila zopet nezgoda. Skočil je na cesti proti Juvancem iz avtomobila tako nesrečno, da si je nogo težko poškodoval.

Ptujski okrajni zastop je ostavil zgradbo ceste v Sesterže. Nekateri postestniki so se namreč pustili nahujskati od nasprotnikov in pričeli delati sitnosti. Celo prebivalstvo je pričakovalo to cesto z velikim veseljem. Zdaj je prebivalstvo zelo razburjeno proti tistim ljudem, ki so prisilili zastop, da ostavi zgradbo. Kaj vse hujskanje naredi! Upamo, da bode okrajni zastop vendar zgradbo nadaljeval, ker leži to v interesu celega prebivalstva.

Proti strupenim kačam! Za pokončanje strupenih kač, kakor gadov in modrasov, je razpisal štajerski deželni odbor nagrado. Vsakdo dobil za ubitega gada ali modrasa 1 K nagrade. Klerikalni listi so sicer tudi „strupene kače“, vendar pa ne daje deželni odbor zanje nikakoršnih nagrad. Bi bilo tudi škoda denarja. Ali brez šale: Pobijajte strupene kače!

Živinoreja v ptujskem okraju. Okrajni zastop ptujski je napravil prošnjo, naj se izjavijo okrožja I, IV, XI, za plemenske kraje za pincgavsko plemo, okrožja II, III, V, VI, VIII, IX pa za pincgavsko ter marijadvorsko plemo in okrožje VII za marijadvorsko, murbodensko in pincgavsko plemo. O tej zadevi je razpravljala seja glavnega odbora c. k. kmetijske družbe za Štajersko. Poročal je g. Klammer, ki je omenil, da je želja za vstvarjenje čistoplemenskega pincgavskega okrožja opravljena, ker je v okrožjih I, IV, X, XI, pincgavska goveda že močno vpeljana. Večina občin se je tudi za to željo izjavila. Vsled tega je okrajni zastop že opetovano razdelil subvencijske pincgavske bike. V drugih okrožjih tega ni, zato naj bode plemo

mešano. Seja je sklenila, da se izjavi okrožja I, IV, X in XI (to je mesto Ptuj, Breg, Karčevina; — Pobrezje, Vareja, Juravce, Lanošved, Ternovec, Zg. Pristava, sv. Trojica, Lehnan, Sedlaže, Novacerkev, Hrušakogora, — Vahinja, Okič, Vel. Varnica, Skorišnjak, Sv. Andrej, Ljub. kovec, Dravce; — Sv. Barbara, Gradiš, Hrušakovec, Slatina, Sr. Lizbeta, Zavrč, Turški vrh) kot okrožje pincgavskega plemena, drugi okraji pa ostanejo za licencirani za vsako plemo prosti.

Pekovski štrajh v Ptujju je po večini končan. Delavci so dosegli nekaj zboljškov.

Obesil se je 6. t. m. posestnik Anton Veselko v Koračih pri Ormužu. Ne da bi posevali mrtve, moramo vendar povedati, da je bil klerikalec prve vrste, zvest tovariš tehanta Čah in agitator hofrata Ploja. Posebno se je rad bavil s politikom. Gotovo bodo njegovi tovariši rekli to je bil namerek, ali pa, da je znorel. Bodi ljubi Bog usmiljen sodnik njegovi družini. Nam se usmilij njegoava pridna žena in mati nedoraslih otrok. Dehantu priporočamo: Pomagajte ženi, ako le količkaj morete.

Tovarniški požar v Račjem. 8. t. m. je pogorel v Račjem velik del fabriike olja in pridno delo požarnikov je obvarilo poleg stojajočih fabriko špirita pred enako usodo. Izvrstno delale požarne brambe iz Maribora, Pobrezja, Račjega in Frama. Tako se je veliko varnost odpravilo. Škoda pa je vendar 50.000 K.

Cesar je potrdil izvolitev g. dr. Schmiednerja za mariborskega župana.

Ogenj. V Rokošah pri Slov. Bistrici je užil ogenj posestniku Brumenu hišo in gospodarsko poslopje.

Otok ubil. 1. t. m. je padlo 2 letno dete kočarja Svagona v Poličanah čez 3 m visoko hodnik in je bilo takoj mrtvo. Stariši pazite na otroke!

Užigalice izdale. Pretekli mesec so se vršile v občini Novacerkev pri Celju razne tatvine. Okradeni so bili m. d. posestnik Steble v Vineh, posestnik Dolar v Hrenovem itd. Orožnik Schoberju se je posešlo, dobiti predzadega tatu v osebi delavca Kolarja. Požgane užigalice, katere je Kolar proč metal, so ga izdale. **Iz zapora pobegnil je postopač Kresnik**, ki je sedel v zaporu v Konjicah.

Mariborsko porotno sodišče. 5. t. m. se je razpravljalo pred porotniki o umoru v Kozmincih. Toženi so bili kočar Tomaž Koren, njegova žena Tereza, iste mati Jera Krusič, ki pa je bolana. O umoru smo svoj čas poročali. 3. marca je videl kočar Letonja, da gori pri njegovemu sosedu Zajseku. Starega Zajseka so našli malo od hiše v krvi; imel je 14 težkih ran. Takoj se je vedelo, da je nekdo starčuk pobil, mu vzel denarje in potem hišo zažgal. Starček je imel še toliko moči, da je prilezel iz hiše, kmalu potem pa je umrl. Morilca so dobili na ta način, da je dvignil iz ptujake posejilnice denarje, ki so bili vloženi od umorjenega Zajseka. Glavna zasluga, da so dobili morilca, gre vsekakor orožniškemu komandantu g. Skan iz Leskovca. V zaporu je morilec Koren kmalu priznal. Njegova žena in njena mati sta bila obtoženi zaradi soudeležbe. Tomaž Koren je bil obsojen na smrt na vislicah, njegova žena pa na 2 meseca zapora. — 6. junija se je razpravljalo o drugem umoru. Toženi so bili Alojz Poredoš, njegova žena Alojzija in njegov brat Janez, vsi iz sv. Petra pri Mariboru. Umorili so v svojem mlinu Matijaža Koronika, ki jim je dal shraniti 495 gold. Šodba je bila sledeča: brata Alojz in Janez Poredoš sta bila obsojena na smrt na vislicah; žena prvega, Alojzija Poredoš pa na 3 leta težke ječe. — 8. junija se je imel zagovarjati zaradi goljufije in krade bivši kramar v Št. Vidu pri Ptujju, Franč Petelinc in njegova žena Roza Petelinc. Kakor smo svoj čas poročali, sleparil je Petelinc s ponarejenimi menicami (Wechsel). Obsojen je bil na 18 mesecev ječe. Njegovi ženi ni bilo mogoče ničesar dokazati in je bila vsled tega oproščena. 10. junija se je imela zagovarjati Marija Bezjak iz sv. Marka pri Ptujju zaradi detomora. Kakor smo že pisali, je porodila ženska svoj čas otoka in ga vrgla proč. Že takrat so ji prišli orožniki na sled in je bila obsojena zaradi prestopka proti varnosti življenja

na mesec dni zapora. Detomora se ji namreč ni moglo dokazati. Pozneje so našli mrliča v nekem gradu. Porotniki se niso mogli prepričati o krivdi otročkenke in je bila Marija Bezjak valed tega oproščena. Kakor znano, se je govorilo v začetku mnogo o temu, da je imel tudi tamošnji kaplan v tej zadevi nekaj opraviti. Pri sodnji pa se ni moglo ničesar dokazati. — Zaradi požiga eta se je zagovarjati posestnik Alojz Zinkovič in mlajši Matija Zinkovič. 22. marca izvršil je nekdo sleček samomor. Našli so pri njemu pismo, katerem se je govorilo o požaru in požigu. Mlajši Zinkovič je takoj resnico izpovedal, da je posestnik najel in da mu je viničarico najel. Sodbo objavimo prihodnjič.

Iz Koroškega.

Proti učiteljstvu, ki stoji na Koroškem v večini v naprednem taboru, so pričeli črnhu pri boju. „Kärtner-Landeszeitung“ piše o tej stvari m. dr. tako-le: „Povsod na Koroškem se pritožujejo o nesramnem načinu boja, katerega so peljali politični agenti klerikalcev pri zadnjih volitvah. Rabilo se je pekel in vraga kot strahove za uboge na duhu (kajti za izobražence ni takih strahov, ker izobraženi človek vpraša svojo lastno vest). Ali tudi osebno čast posameznikov se je omadeževalo na najgrši način. V prvi vrsti so klerikalci napadali čast naprednih kandidatov. Nadalje pa so bili žrtve tega političnega hujskanja s v o b o d o m i s e l n i učitelji, proti katerim se je ljudstvo nahajalo mnogo zato, ker so izobraževali ljudstvo. Čast učiteljev niso mogli črnhu dotakniti; pač pa so pravili ljudem, da „žrejo“ učitelji „zastonj“ in da so dobili velikansko zboljšanje plač. Prehajamo torej to zboljšanje plač in prosti čas učiteljev. Učiteljstvo še dolgo nima tistih dohodkov kakor duhovščina. Poleg tega je učitelj večinoma družinski oče, medtem ko ima duhovnik družbi le za-se, ker ne sme imeti nobene družine. Nadalje ni učitelj za svojo službo v šoli posebej odškodovan, kakor duhovnik, ki dobi za vsako mašo, poroko, pogreb posebno mastno plačo, vkljub temu, da ima poleg tega lepo plačo, ki se je ravnokar zopet za milijone zvišala. Na vsak način ni imel noben učitelj toliko časa, da bi romal okoli kakor politični agitatorji duhovščine. Počitnice niso vstvarjene za učitelje; one služijo le za počitek otrok in za odlojanja kmetijskega dela. Na eni strani zahtevajo črnhu skrajšanje šolskega časa, na drugi strani pa vpijejo, da imajo učitelji preveč prostega časa. Ali naj učitelj zaporedoma v treh urah poučuje? Ali naj ne dobiva v svojem prostem času službo mežnarja opravljati? Ali naj učitelj svojo družino med prostim časom umre? Ali naj pošlje učitelj svojo deco v farovž, da dobi dobitine iz bogatih duhovniških miz? Sicer pa ima učitelj tudi v svojem prostem času dovolj opraviti (n. p. korektura šolskih zvezkov, delo v drevesnih šolah, uradne spise, delo v društvih itd.). Na vsak način gre učitelju glede plače kakor glede prostega časa veliko slabše kakor duhovniku. Kateri izpustijo opetovano poučje šolske ure, pri učitelju pa je to nemogoče. No, nova postava je vsaj malo učiteljsko stanje zboljšala. Dokaz: Ljudsko-šolski učitelj z 12 let službe ima letne plače 1300 K, to je 108 K na mesec, s katerimi mora sebe, ženo in redno 4 otroke izdržati; na vsako glavo pride mesečno torej 9 gold. Tako stoji stvar! Ali klerikalci hočejo, da bi bilo ljudstvo še bolj nemarno in zato se borijo besno proti učiteljstvu.“

V zadnjih številkah „Mira“ se napadajo še sedaj po končanih volitvah možje, kakor Seifritz. Nagele i. t. d. Mi kakor vsi pošteni ljudje ne poslušamo to kunjno, vendar vprašamo urednika „S-Mira“ sledeče: 1. Ako „izprešate“ vse članke, katere ste prinesli v „Miru“ gosp. Seifritz, kaj bo prišlo iz njih? 2. Kje sta, kaj se je pisalo o srečki in o g. Nagele v „Miru“, vsled česar je bila obsojena uboga žena na 100 K globe; kdo ji bo to povrnil? Veste kaj je rekla ta žena pri sodnji o „resnicoljubnosti“ farjev in „S-Mira“? Pričujmo, da se „Mir“ ne bo sramoval odgovoriti na nam bo ustregel! Potem pa prinesemo še druge zanimivosti, da sebo „S-Mir“ kar praskal na vse strani.

Prvaški listi kakor „Slovenec“ prinašajo vest, da je bil obsojen urednik naprednega lista „Landeszeitung“ na 40 K globe. Res pa je da urednik niti pri sodnji ni bil, da je vsa ta vest zlagana. Radovedni smo, je-li bodo prvaški listi to popravili. Ne verujemo, kajti ena laž več ali manj, to je tej gospodi pač vse eno! Zmaga v Galiciji. 28. maja so se vršile občinske volitve v Galiciji na Koroškem. Nasprotniki se niti k volitvi niso upali. Tako so zmagali naši somišljeniki na celi črti. Živeli naprednjaki!

V sv. Jakobu v Rožni dolini se je loddalo pri volitvi vendar precej glasov za naprednega kandidata. Zato bruhla farski „Mir“ zdaj svoj strup na urednike v sv. Jakobu ter na obče spoštovano družino Schuster. Zlasti rad bi naredil, da se odstavi g. Schuster od pošne službe. Ali — ne boš kaše pihal! Kdo bi se brigal za cviljenje farske cunje, katere se sramujejo celo lastni pristajači?

Obsojeni duhovniški hujskač. V volilnem boju se je posebno odlikoval kaplan Seybold v Beljaku. Predrznost takih gospodov je itak znana. Pred kratkim so vrgli gostje tega „božjega namestnika“ iz neke gostilne. Pri tem je kaplan stražnika opsoval. Zato je bil obsojen na 3 dni zapora. Radovedni smo, je-li bude hujskač i znanprej otroke „krščansko“ vzgajal.

Župnik — obsojen! Župnik Laure v Tajsenuku je bil obsojen na 100 K globe, ker je žalil g. Tomaža Steinkeller. Čudni postajajo „božji namestniki“ na Koroškem!

Zivinski sejmi se vršijo: dne 17. junija v St. Vidu; — dne 24. junija v Starem dvoru, Dješkah, Waldsteinu in Gutstajnu ter Pöllingu; dne 26. junija v sv. Janeza (St. Johann am Brückel), dne 28. junija pa v Greifenburgu.

Porotna sodnja v Celovcu. 2. t. je stal pred porotniki bivši magistratni oficial Johan Sumper. Od marca l. 1904 naprej je poneveril skupno čez 2500 K. Obsojen je bil na 2 1/2 leta težke ječe. — Dne 3. junija imel se je zagovarjati urednik naprednega lista „Freie Stimmen“, g. J. Lackner. Tožili so ga klerikalni lastniki t. zv. „Josefdruckerei“, ker jim je očital umazano konkurenco. Med razpravo je dokazal g. Lackner da delujejo črni tiskarnarji edino z neumnostjo ljudstva. Vsak kupec dobi v klerikalni tiskarni molitve s 300 dnevnim odpustkom. Nadalje se je dokazalo, da so donatistni črnhu razne slike brez pravice. Zastopnik črne gospode je sicer menil, da je dobil kaplan Walcher eno teh slik od neke pevke. Hm, hm, kaplan in gledališka pevka?! Nadalje se je dokazalo, da klerikalci niti nedeljskega počitka ne poznajo itd. Na podlagi vsega tega bil je napredni urednik ednoglavno oproščen, klerikalni tožitelji pa morajo plačati troške.

Cesarski manevri se vršijo na Koroškem od 4.—7. septembra in to med 3. in 14. korom. Pri tej priliki bude stanoval cesar v Celovcu.

Požar. 6. t. m. je bil v Galiciji veliki požar. Pogorela so vsa cerkvenemu predstojništvu pripadajoča poslopja in žandarmerijska kasarna. — V Tinju je gorelo 5. t. m. Pogorela so vsa poslopja posestnika Polaška p. d. Efe, vso pohištvo in krma ter 4 prašičov. Veter je zanesel ogenj še na poslopja posestnice Kraut, ki so tudi popolnoma pogorela.

Postenjak. Gostilničar Schellander iz Podlublja je našel denarnico s 1.300 K in jo takoj vrnil.

Vlomi. V noči od 5. na 6. t. m. so vlomili tatovi v mesarijo Strutz in v zelharijo Koschitz v Celovcu ter odnesli precej denarja.

Lep sin! V Vrbi je imela neka zakonska dvojica 15 dni ženino mati zaprto. Sodnja ima stvar že v roki.

Mrtvo žensko so našli 7. t. m. pri Gospej-sveti; baje je umrla vsled božjasti.

Po svetu.

Vihar. V Gradville (Kentuki v Ameriki) je bila velika nevihta. 10 oseb je prišlo ob življenje, 31 oseb pa se doslej ni našlo. Na karolinških otokih je uničila nevihta domovje 1500 ljudi. Utunilo je 250 oseb. Vse otoke pokriva pesek, katerega je dvignil vihar iz dna morja. Tudi v državi Illinois je bil velikanski vihar, v katerem je prišlo več oseb ob življenje.

„Odilien zavod za slepce v Gradcu“ sprejme z dnem 15. septembrom 1907 vse slepe 4—12 let stare otroke za odgojo in pouk, ki imajo domovinsko pravico v Stajerski; prav tako sprejme otroke, ki zaradi slabega vida ne morejo obiskovati javnih ali zasebnih ljudskih šol. Plačati je na leto le malenkost; ako pa je prosilčevo uboštvo dokazano, tedaj ga sprejme „štajerski Odilien zavod v Gradcu“ brezplačno. Podučuje se vse predmete ljudskih šol; uspešno se goji petje in godba, kakor tudi ročna dela, kakršna zamore izvrševati slepec samostojno. Prošnje na tukajšnje ravnateljstvo zavoda naj se oddajo najkasneje do konca julija. Pridenejo naj se zajedno sledeči listi: Krstni list, list cepljenih koz, domovinski list, ubožni list in zdravnikovo izpričevalo, ki naj priča da je otrok slep in da je sposoben za pouk in vzgojo. Naslov zavoda: Graz, Leonhardstrasse Nr. 130.

Novo Avstrijo, kakor se kaže po volitvah, nam predočuje prav jasno in lepo avstrijska volilna karta (Reichsratswahl-Karte), katero je izdala tvrdka G. Freitag & Berndt, Dunaj VIII. za ceno K 2.—. Vsak volilni okraj je lepo po strankah razdeljen, tako, da se ima jasni pregled. Karta obsega poleg tega še več koristnega. Kdor se za take stvari zanima, temu priporočamo karto!

Gospodarske.

Prešičja paša. Da bi gonili kje prešiče na pašo, o tem se večini naših kmetov niti ne sanja. In vendar je paša osobito brejim svinjam in mladim prešičem jako prikladna. Posebno dobro vpliva paša na živali, ki rastejo in na take, katerih ne mislimo naglo debeliti. Doječe svinje, ki so telesno oslabele, se na paši v kratkem popravijo, ako se jim polaga vsak dan po dvakrat še nekoliko zdrobljenega ječmena ali zdrobljene turšice. One pa ne zadobe naglo samo prejšnje telesne moči, marveč ohranijo več let rodovitnost in skotijo vedno močne mladiče. Ko pridejo prešiči v jeseni iz paše v hlev, so jako požrešni in se hitro odebili, ker se je želodec na paši jako razširil. Tudi okostje je bolj močno, pa tudi živci in sploh cela telesna oblika se zboljša. Breje svinje ostanejo lahko na paši do tedaj, ko imajo skotiti. Paša je bolj poceni, nego krmljenje prešičev v hlevu. Pa tudi razne kužne bolezni se prikažejo na paši bolj poredkoma nego v hlevih. Kjer imajo naši ljudje dobre pašnike in redijo več prešičev, tam priporočamo naj jih pasejo. Da ne bodo mogli prešiči po senožitih riti, je najboljšje, če se jim dene v nos železne kolobarčke, kakršni se stavijo navadno bikom. Ako paščamo prešiče vedno zunaj, napraviti jim je tudi priprosto lepo, kjer se ob slabem vremenu skrijejo. Tudi moramo skrbeti, da dobe dovolj sveže vode in če le mogoče napraviti jim je tudi primerno lužo, kjer se bodo lahko kopali. Na taki paši ostanejo prešiči lahko celo poletje, seveda mora biti pašnik dobro ograjen. Prešičerejci na nemškem, kjer je paša skoraj že splošna, računajo na 10 svinj. 1 1/2 do 1 3/4 hektarja srednjega zemljišča za pašo. Ta pašnik razdelijo v tri oddelke, od katerih popasejo vsako toliko časa po enega. S tem se paša boljše izkoristi. Če je paša dobra, se le malo krmi ali pa nič in sicer se daje krmne dodatke (sezamove, kokosove, lanene tropine ali pogače, luculus itd.) pri slabi paši pa je treba tudi nekoliko krmiti. Doječim svinjam dodajati je krme tudi pri dobri paši. Znamenit nemški svinjerejec pravi: Prešičja paša ima torej namen: 1. Živali ostanejo zdrave in močne, kar je velike važnosti, če pomislimo, kako so podvrženi prešiči raznim boleznim; 2. Živci se bolj okrepijo nego v hlevu, s čimur zadobijo prešiči pravo obliko in dajo tudi lepe mladič in 3. s pašo imamo od prešičereja več dobičkov.

Škropite v drugo in tretje! — Letos zna biti peronospora huda, ker so jutranje rose precej močne. Ne moremo si kaj, da bi ne naših vinogradnikov vnovič opozorili na najbolj važno delo v vinogradnikih, ki se ne sme odlašati, na škropljenje. Sedaj bo čas za tretje škropljenje in vendar so nekateri posestniki, ki še prvega niso opravili. Trta nam je letos lepo pokazala, varujmo jo!